

Hertenleer

ANNA CARLIER /
THEATER MALPERTUIS

Tekens aan de wand

Lotte Ogiers

Gezien op 31 juli 2023
Werfkaai revu, Oostende, in het kader
van TAZ 2023

In wat voor een wereld leef je wanneer enkel de huid van een *bambi* nog beschutting kan bieden? Anna Carlier werd voor haar bedwelmende tekst 'Hertenleer' in 2020 genomineerd voor de Toneelschrijfprijs. Die tekst brengt ze nu met haar compagnie De Kolifokkers tot leven in een serre waar dingen niet zo langzaam groeien. Actrice Loes Swaenepoel vuurt deze koortsige monoloog in een razend tempo op je af. De tekeningen van Sofie De Cleene krioelen als wortels op de wanden terwijl de live-soundscape van Jan Decock de beelden voedt. Tijdens een snelle groei is uitdunnen de boodschap om niet te verstikken.

03 AUGUSTUS 2023

De Kolifokkers stelden hun serre voor Theater aan Zee op in een donkere, vochtige loods waar water langs de muur lekt. Wanneer ik samen met veertig onbekenden een plaats kies op de banken, denk ik dat ik veilig ben. Een huis in een huis wapent je tegen de wereld. Maar wie bewoont deze plek?

In een hoek zit muzikant Jan Decock (Ripple Effect). Verder niemand en ik denk: goed dat het zo intiem is. Dicht op je huid, de wereld zien vergaan. Dat zal wonden slaan.

Tot Loes Swaenepoel door een dakraam van de serre naar beneden klautert. Ze heeft een bolle buik en prevelt tegen haar ongeboren kind. Het is nacht en ze weet niet welke kant ze zich op moet draaien. Moet ze kijken naar haar man die gezellig ligt te slapen? Of beweegt ze zich naar de klok, waar cijfers de tijd aangeven?

Het zijn die cijfers, deze tijd, die iets in haar wakker maken en houden. Ze voelt de toekomst in zich. En eerlijk, die ziet er ellendig uit voor komende generaties. De aanstaande moeder beeldt zich in hoe haar kind moet overleven wanneer huizen zelfs geen kruimels van koekjes meer bewaren, de bodem voor je ogen verdampt, alleen herten beschutting kunnen bieden tegen de vrieskou. Of ze

denkt dat haar kind één van de opvarenden zal zijn van een dystopische boot. Het is één van de honderd uitverkorenen die het mensenras zullen verderzetten.

Wanneer ik de dikke alcoholstift van Sofie De Cleene voor het eerst hoor op de geribbelde plastieken platen van de serre, verlang ik dat het luider klinkt. Het doet me denken aan het gekras van nagels op een schoolbord en hoop paradoxaal genoeg dat dit irritante geluid de voorstelling verder overneemt. De tekeningen die van buitenaf de wereld van de serre binnendringen. Het zijn tekens aan de wand.

En toch voel ik geen wonden openrijten.

Loes Swaenepoel weet van deze, onze, nachtmerrie een realiteit te maken. Ze beleeft haar en onze angsten. Wanneer ze op de boot zit, spreekt ze als een waarachtig computersysteem. Wanneer ze vertelt dat de herten komen, beweegt ze dierlijk op de grond. Ze wekt het kind en de moeder in zich op terwijl Jan Decock zacht en luid de beelden begeleidt en verstoort.

En toch voel ik geen wonden openrijten. Misschien komt het door de beeldende, poëtische tekst in combinatie met die al even poëtische tekeningen van zwaluwen of het kleine mannetje dat zich vastklampt aan de nek van een hert. Het is te mooi om waar te zijn. Misschien verlangde ik iets meer onevenwicht. Een verstoring van de beeldende taal want het einde is niet schoon.

Hoewel Anna Carlier ook in de bootscènes een niet al te prettig wereldbeeld schetst, spreekt ze hier wel over een alternatief. Een mogelijkheid die er voor mij in deze kleine kamer te veel aan is. Ik wil de beklemmende, nijpende lucht van een serre voelen. De teerheid van een ecosysteem dat niet meer in evenwicht is. Ik wil de gevolgen voelen voor volgende (t)huisloze generaties terwijl ik veilig denk te zijn in een plastieken huis in een lekkend huis. In dat opzicht heb ik genoeg aan het beeld van de bolle buik, de dieren en de bossen. Want hierin vormt 'Hertenleer' een heel donkere versie van ons arcadisch oerverlangen. Onze gruwelijke terugkeer naar de natuur die we, zelfs tot op het laatste moment, kapot maken wanneer we het vel van een hert willen villen als allerlaatste toevluchtsoord.